

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

Олег Васильович Коркушко
(до 80-річчя з дня народження)

19 лютого 2009 р. виповнюється 80 років з дня народження і 55 років наукової, педагогічної, лікарської та суспільної діяльності відомого терапевта і геронтолога, керівника сектора клінічної геронтології та геріатрії, відділу клінічної фізіології і патології внутрішніх органів Державної установи “Інститут геронтології АМН України” академіка АМН України, чл.-кор. НАН України, чл.-кор. РАМН, лауреата Державних премій УРСР і України, заслуженого діяча науки і техніки України, професора Олега Васильовича Коркушка.

Після закінчення в 1954 р. лікувального факультету Київського медичного інституту О. В. Коркушко проходив навчання в аспірантурі на кафедрі терапії Київського інституту удосконалення лікарів, яким керував професор Д.Ф. Чеботарьов. З 1958 по 1960 рр. працював асистентом кафедри, в 1961 р. захистив кандидатську дисертацію

«Функциональное состояние печени у больных с нагноительными заболеваниями легких».

Подальший творчий шлях О. В. Коркушка з 1961 р. пов’язаний з Інститутом геронтології АМН СРСР (з 1993 р. – Інститут геронтології АМН України). В 1964–1978 рр. він керував лабораторією функціональної діагностики, а з 1978 р. очолює відділ клінічної фізіології і патології внутрішніх органів. У 1969 р. захистив докторську дисертацію «Клинико-функциональные особенности сердечно-сосудистой системы у пожилых, старых людей и долгожителей», в якій узагальнив результати клініко-фізіологічних досліджень функціонального стану серцево-судинної системи при старінні.

Перші дослідження О. В. Коркушка були присвячені питанням пульмонології та гастроентерології. Надалі на підставі глибокого і всебічного аналізу вікових змін серцево-судинної системи він запропонував критерії для розмежування її вікових і патологічних змін у літніх і старих людей. Під керівництвом Олега Васильовича плідно розвивався науковий напрям, присвячений вивченню змін мікроциркуляції та властивостей реологій крові при старінні і захворюваннях системи кровообігу. Були запропоновані нові підходи до діагностики, лікування і реабілітації осіб літнього віку з ішемічною хворобою серця, розроблені оптимальні схеми лікування гіпертонічної хвороби, серцевої недостатності та порушень серцевого ритму.

Великий цикл досліджень академіка О.В. Коркушка присвячений вивченню вікових змін різних ланок дихальної системи. Обґрунтована концепція розвитку гіпоксії при старінні, вивчені її механізми, визначені шляхи корекції станів гіпоксії у людей старшого віку.

Завдяки дослідженням О.В. Коркушка та його учнів розкриті вікові особливості патогенезу захворювань травної системи. Показана роль нейрогуморальних механізмів у формуванні вікових змін моторної та секреторної функцій шлунка, зовнішньо-секреторної функції підшлункової залози, вдосконалені методи діагностики, лікування та профілактики захворювань травної системи у літніх і старих людей.

Серед наукових напрямів, що активно ним розробляються, слід відмітити дослідження вікових змін водноелектролітного обміну і кислотно-лужного стану, механізмів зниження стійкості до стресових впливів в старості, питань фармакодинаміки і фармакокінетики лікарських препаратів у людей літнього віку.

Одним з пріоритетних напрямів наукової діяльності академіка О.В. Коркушка є розробка концепції передчасного (прискореного) старіння людини, методик визначення функціонального віку фізіологічних систем, обґрунтування і впровадження раціональних режимів фізичних тренувань, оптимальних схем застосування геропротекторів для профілактики прискореного старіння і лікування патології, що спричинюється віком.

Останніми роками під керівництвом О. В. Коркушка виконано великий цикл робіт, присвячених з'ясуванню ролі ендотеліальної дисфункції в розвитку серцево-судинної патології у людей літнього віку. Разом з цим вивчені вікові зміни біологічних ритмів серцево-судинної та дихальної системи, вегетативної регуляції, встановлено їх зв'язок з порушеннями функціональної активності епіфіза; запропоновані нові підходи до корекції порушених біоритмів у осіб літнього і старечого віку.

О.В. Коркушко є автором близько 800 наукових праць, зокрема 15 монографій, серед яких «Преждевременное старение человека» (1979), «Клиническая кардиология в гериатрии» (1980), «Гипоксия и старение» (1980), «Сердечно-сосудистая система и возраст» (1983), «Неспецифи-

ческие заболевания легких в гериатрической практике» (1984), «Система свертывания крови при старении» (1988), «Гериатрия в терапевтической практике» (1993), за цю книгу її авторам у 1994 р. присуджено премію ім. С.П. Боткіна Російської АМН, а в 1995 р. – премію ім. акад. Н.Д. Стражеска НАН України, «Пептидні препарати тимуса і епіфіза в профілактиці прискореного старіння» (2002), «Аналіз варіабельності ритму серця в клінічній практиці: вікові аспекти» (2002), «Пінеальна залоза. Шляхи корекції при старінні» (2006).

Під керівництвом О.В. Коркушка підготовлено 20 докторських і 69 кандидатських дисертацій, пройшли навчання більше ніж 200 аспірантів і клінічних ординаторів.

Плідну наукову і педагогічну діяльність О.В. Коркушко поєднує з великою науково-організаційною роботою. Впродовж багатьох років він був заступником голови правління Всесоюзного наукового товариства геронтологів і гериатрів, головою проблемної комісії Наукової ради з геронтології і гериатрії АМН СРСР, заступником редактора розділу «Геронтология» Великої медичної енциклопедії. Він є президентом асоціації «Микроциркуляция, гемореология, тромбообразование», головним редактором журналу «Кровообіг та гемостаз», членом редакційних рад журналу АМН України, журналів «Лікарська справа», «Проблемы старения и долголетия», «Українського кардіологічного журналу», «Українського пульмонологічного журналу», журналів «Тромбоз, гемостаз, реология», «Geriatrics», «Z.Gerontologie». Він член правління Українського кардіологічного товариства, почесний член геронтологічних товариств Німеччини і Болгарії, член спеціалізованої ради при Інституті кардіології АМН України.

Учні, колеги і редколегія «Фізіологічного журналу» щиро вітають Олега Васильовича Коркушко з ювілеєм, бажають йому здоров'я, довголіття, творчого натхнення і успіхів.